

K U R Y E R

DLA KLASY PIĘKNEJ.

C Z Y L I

DZIENNIK LITERATURZE, KUNSTOM, NOWOŚCIOM
I MODOM POŚWIĘCONY.

N^{er} 19.

Dziennik ten wychodzi w Składzie sztuk pięknych A. BRZĘZINY trzy razy na tydzień, to jest: w Poniedziałek, Środę i Sobotę z dołączeniem kwartalnie dwunastu rycin miedzi, z których jedna męzka. Prenumerata na 36 Numerów, przynosi się w Stolicy, w kwocie Złp: 15. na Prowincyi Złp: 18

Wiadomość o dziełach i życiu Pani Cottin.

Pomiędzy kobiętami, które się w końcu zeszłego wieku najbardziej talentami odznaczyły, znakomite bez wątpienia miejsce trzyma Zofia Restand znana pod nazwiskiem Pani Cottin. — Urodzona w roku 1775. z matki która umiała szacować i sama była miłośniczką sztuk pięknych, z młodu już wpoiony miała smak do nauk, a staranne wychowanie które w domu Rodzicielskim odebrała przyczyniło się bardzo wiele do rozwinięcia najszcześniejszych w niej skłonności.

Będąc jeszcze dziecięciem, opuściła Toiannes swe rodzinne miasto i młodość swoją przepędziła w Bordeaux. Jęj talent długo był w ukryciu, własna nawet jęj rodzina o nim nie wiedziała, zawsze bowiem lękliwa nie starała się nigdy iasnieć nauką w posiedzeniach. Jęj rozmowa więcę była nieśmiałą, aniżeli dowcipną, z resztą mniej dbała o pochwały światowe i hołd zwykły talentom pragnęła zawsze żyć w cichości.

Młody bankier w Bordeaux dosyć bogaty, a któremu interessa do jęgo przywiązane stanu, dały wstęp do domu P. Restand, poznawszy Zofią zakochał się w nięj, i nakoniec otrzymał reke. — Umiał godnie cenić zasługi swęj żony, zawsze czulej i tkliwęj. Udał się wspólnie na mieszkanie do Paryża, gdzie po trzech latach swobodnego pożycia, śmierć męza zerwała tak miłe dla nięj związki. Spokojne ustronie było odpowiadającym melancholicznemu charakterowi P. Cottin, oddaliło ją razem od okropnych i krwawych scen w Paryżu. Czytanie dzieł wzorowych, towarzystwo kilku zaufanych przyjaciół było jęj iedyną rozrywką. Nigdy nie było jęj myślą dzieł swoich na widok publiczny wydawać, które zawsze za niegodne

tego poczytywała; sama tylko dobroć jęj serca sprowadziła tę chwałę, który nabyć wrodzona skromność przeszkadzała.

Jeden z jęj przyjaciół w czasie Rewolucyi skazanym był na wygnanie, potrzebował 100 Luidorów; Pani Cottin nie mająca téj summy, niesie do Xiegarza swój romans: „Claire d'Albe“ dzieło kilkonasto-dniowe, ten wylicza żadaną sumnę, a P. Cottin ofiaruje ją potrzebnemu przyjacielowi. Romans o którym namieniliśmy, wyszedł pod imieniem swej Autorki i z powszechnym zadowoleniem był przyjęty. Pominno téj sławy, iaką ziednał Pani Cottin, z nieśmiałością i drząc prawie wydała dwa inne, to jest: *Malwinę* i *Emilię Mansfeld*. Oddając pod sąd publiczny to trzecie Arcy-Dzieło układu, stylu i uczuć. Miała na celu wesprzeć dochodem z niego podupadłą wdowę, który tróje dzieci sama wychowała. Prócz tych napisała *Matyldę* i *Elżbietę* czyli *Wygnancy Syberyjscy* odznaczające się zarówno interessującą treścią jak tkliwém odmalowaniem ślachtetnych uczuć. Niedługo przed śmiercią ułożyła *Poema Religijne*, w którym jednak brak wielkich myśli czuć się dosyć dać. — Długa i bolesna choroba, którą z największą znosiła cierpliwością, wydarła ją naukom, przyjaciółom i tym, którym wsparcie niosła. Umarła dnia 25 Sierpnia 1807 r. w chwili, kiedy zajęta była dziełem o Edukacyi.

Nigdy w pismach kobiety nie można było znaleźć tyle wdzięków, przyjemności, uczuć i wymowy, ile w dziełach P. Cottin. Powstały wprawdzie i na nią ostre i zawistne krytyki, ona jednak umiała z nich korzystać, nie upaiając się pochwałą iaką jęj oddawano powszechnie. Zarzucano jęj sprzeczność pomiędzy postępowaniem, a zasadami iakie miała, iż kobieta nie powinna dzieł swoich na świat wydawać, ale powód iaki ją do tego nakłaniał czynu, jest największą dla nięj pochwałą. Pani Cottin pierwsze zapewne trzymać będzie miejsce pomiędzy Francuzkami Autorami Romansów, a co większa pomiędzy kobietami, które się nayszlachtetniejszymi odznaczyły cnotami.

Wyiątek z Życia Kromwela.

(z Francuzkiego.)

Po śmierci Karóla I. Króla Angielskiego, *Kromwel* iedyny sprawca zgonu tego nieszczęśliwego Monarchy, obiał Rządy Państwa, pazybierając tytuł *Oswobodziciela Rzeczy pospolitéy*. — Magistrat Miasta *Londynu* dał z tego powodu wielką ucztę dla niego, na który wydarzył się następujący przypadek, opisany przez *Xiedza Raguenet* Autora *Historji Kromwela*.

Kromwel iechał konno w towarzystwie wielu urzędników Parlamentowych, Officerów wyższego stopnia i innych znaczniejszych Osób, — Ulice któremi przejeżdżał przystroione były świetnie — Muzyka woenna rozweselała pyszny ten festyn, a kosztowne i wspaniałe ubiory czyniły ten orszak podobnieyszym do wjazdu tryumfalnego zwycięzcy, niżeli do przeiazdki iednego człowie-

ka. — Cała ta iednak uroczystość przerwana została przypadkiem wydarzonym który wszystkich okropnie przeraził. —

Córka maitnego Szlachcica nazwiskiem *Greinvill* była razem kochanką brata *Xięcia Franciszha de Buckingham* iednego z najpiękniejszych młodzieńców w *Anglii*, którego *Kromwel* w *Bitwie pod Saint Neds* własną ręką zamordował. — Panna *Greinvill* obdarzona rzadką pięknością posiadała serce czule i przymioty wyższe nad inne niewiasty. — Pózwziawszy wiadomość o tak okropnym zgonie swego kochanka, przedsięwzięła pomścić się śmiercią jego. — Już trzy lata upływało iak cieszyła się tą iedyną nadzieją że dokona swego zamiaru, a mając naturalny charakter Angielek, które pomimo serca czulego łączą w naywyższym stopniu zawziętość doskonaliła się codziennie w strzelaniu z pistoletu do portretu *Kromwela*. —

Kromwel bardzo rzadko ukazywał się publicznie — Pora wydarzająca się w czasie uczty, zdawała się iey naydogodniejszą, i dla lepszego dopięcia swego zamiaru nie powierzyła go nikomu. —

Ubrana tak kosztownie, iak i inne damy, stanęła na ganku swego mieszkania, z kąd można było widzieć iak najlepiey całą uroczystość.

Z początku dawało się widzieć na jey twarzy wielkie pomieszanie, lecz damy przytomne przypisywały to zmartwieniu, które ją dręczyło od śmierci *Xięcia de Buckingham*, nikt iednak nie domyślał się prawdziwéy przyczyny, aż w ten czas dopiero, gdy *Kromwel* otoczony orszakiem, dworem i tłumem ludu przejeżdżał koło ganku. — Mężna Dziewica porywa pistolet dotąd ukryty pod suknią, — mierzy do fałszywego oswobodziciela; — wszystko to staie się tak nagle, że oprócz osoby przy niéy stojącey, nikt tego niespostrzega — dama tą przestraszona niezmiernie, chwytła ją w samém wystrzale za rękę, a kula szczęśliwie minąwszy *Kromwela*, trafia w konia na którym syn jego *Henryk* obok niego iechał.

Na ten wystrzał *Kromwel* wstrzymuie się, z nim cały orszak, — zdziwiony, zmieszany, zwraca oczy w stronę z kąd strzelono, — w tém spostrzega kilkanaście kobiet błagających przebaczenia. Jedna tylko z nich stała trzymając w rękę pistolet, — śmiałym zaś i doniosłym głosem rzekła do niego: — „Niegodziwy „morderco *Xięcia de Buckingham*, nayboleśniej mi iest, iż zamiast „w ciebie, trafiłam w biednego konia, — lecz mam nadzieię, że „jeszcze przed skończeniem dnia tego, kto szczęśliwszy odemnie, „dokona tego zamiaru.

Kromwel słów tych słuchał z szyderskim uśmiechem; a nie sądząc byż ję godnem odpowiedzi, posłał tylko *Maiora Halms* do tego domu. — Lecz familia Panny *Greinvill* chcąc ją uratować, przedstawiła mu ją, iako mającą zmysły pomieszane. — *Maior* widząc smutek iaki panował po wydarzonym wypadku w tém domu, pożegnał Rodziców z warunkiem, iż będzie ściśle zamkniętą — odtąd nie wiadomo co się z nią stało.

Kromwel przywykł do rozmaitych niebezpieczeństw, iechał daléy bardzo spokojnie, i chociaż wszyscy przytomni przeżażeni byli tém okropnym przypadkiem, on iednak bawił się aż do końca trwającéy biesiady nadwyzwyczajnie wesoło.

M O D Y

Rycińa Ner 19:

Minał Karnawał, posepność i ponury smutek zastąpił mięscę wesołości, która w kilku dniach ostatnich ożywiła mieszkańców Warszawy, każdy porwany na chwilę potokiem zabaw, wraca na powrót do swych zatrudnień. Skończyły się Bale, Reduty, Maskarady, Pikniki, etc. a z niemi minęła sposobność dla nieiedney z piękności, błyszczenia nowym i ozdobnym stroiem, wyszukaną suknią lub gustownym zawoieiem. Żegnamy was Mody!.. Jakto? zawoła nieiedna z czytelniczek naszych, pożegnać Mody?.. Lecz chwilę eierpliwości, *Kuryer dla Płci piękney*, wierny swemu przyrzeczeniu niezaniedba wam udzielić wszelkich w tym względzie nowości, i lubo z upłynionem Karnawałem zniknęła może do tego sposobność, on iednak przyrzeczenia swego dotrzymać niezaniedba.

Emilia naprzykład ułożyła sobie, cały przeciąg dni Postu nowym i Stosownym obdarzyć ubiorem. — Kapelusze czarne mają zdobić *niezapominayki* z bluszczem. Szlafrocze również czarne, obszywane karmazynowem atłasem zapinanem będzie na dwa rzędy. Buciki czarne futrzane okrywać będą nóżkę. Rękawiczki iedne mają być koniecznie białe.

Futro, które w dzisiejszey rycinie udzielamy naszym czytelniczkom jest pomysłu Paryżkiego, aksamitne podszyte gronastaiami. Zawóy muslinowy ozdobiony gazą złotą i drogiemi Kamieniami. Suknia muslinowa garnirowana gazą i rulami atłasu, cały zaś garnirunek lamowany gazą złotą.

Do Numeru dzisiejszego dołączona iest Rycińa Ner 19

S z a r a d a.

Gdyń na prost trwoę sprawuje
Na wspak rolnika zaymuie.

110. 20. K. 100

Teatra i widówiska Stolicy.

W natłoku zabaw Karnawałowych i widowisk, które w ostatnich dniach Stolica nasza widziała, niemożemy o każdęyszczegółności udzielić naszego zdania. W Teatrze Narodowym daną była Maskarada, Opera Krakowiaki i Górale, nakoniec w Salach Redutowych *Reduta* w pośród której dla nprzyiemnienia zabawy, Spiewacy Włoscy w *Teatrze Narodowym* odspiewali *Arye* z celnieyszych Oper Włoskich. Zamiast iednak nprzyiemnienia, przerwali tylko dosyć przyiemną *R-dutę*, iednem słowem spiew ich powszechnie się nie podobał.

Jutro daną będzie w TEATRZE NARODOWYM oryginalna Opera w 3. aktach *CYGANIE*.

W Piątek Benefis JP. Kurpińskiego.

Znaczenie Szarady w przeszłym Numerze umieszczoney iest
Maska - Rada.